

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

M. DC. LXI. Coloniae Munatianae, 1661

42 Cleric[us] hospitiis peregrinos collocet omnis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62953](#)

125

De Episcoporum habitu, vestitu

& incepsu.

opera, que supra vires 2 in fratres pauperes, exercitentur, secundum ecclesiasticas traditiones beatificamus: & omnia, que convenient traditionibus Apostolicis, & sanctorum scripturarum preceptis, in ecclesia fieri exoptamus.

¶ 1. **Prater corporis** [Est ex prisa versione. Grac est, & inuidens poveri & obviges & aerei opes, ut est, propter corporis tantum curam minimè supervacancam atque operofam: sed ob gloriam non est missatum.]

¶ 2. **Supra vires**] In prisa illa versio est: juxta vires. Dionysiana habet, ut Grat. Grace autem: rati quod vespere, & ius vespere, & ius ad eum nos & nos: ius vespere, & nos: ius vespere, & nos: ius vespere, & nos: id est, eximias atque excellentes fratrum beneficias, que secundum traditiones per ecclesiam in pauperes sunt.

C. V. ¶ Sub specie virtutis sapientia ingenium.

Item Gregorius I. de Constantiopolitano, lib. t.

¶ 6. epif. 24.

Aperte vita esse virutes mentiuntur, ut tenacitas, parfumonia, celsus, largitas, crudelitas, zelus, iustitia; remissio, pietas velit videri.

C. VII. ¶ Meritis fides, & vita, non dicitur ipsa.

scopuli autoritas queritur.

Item ex concilio Carthaginensi 4. c. 15.

Episcopus vitem sapientiæ, & membra, ac vicuum pauperem habeat, & dignitatem sua auctoritatem, fidem, & vita meritum quare. **H**ospitium a quoq; non longe ab ecclesia habeat.

C. VIII. ¶ De modestia.

Item ex edeni, c. 6.

Clericus b proficiens suam & habitu, & incepsu probet: & ideo nec vestibus, nec calcamenti decorem quartar.

Sicut ergo in cibis mox etiam, cum quibus vivimus, observare monemus, sic & de indumentis intelligendum est. Venimus aliis & dicimus, [Quisquis contempnit hunc, cum quibus vivit, lastera sit, vel audierit per catena endemant, & vel almente querit, aut interpretetur sic, aut superfluo faciat.] In incepsu autem debet esse sacerdos ornatus, ut gravitate minori, nevis matutinatio ostendatur. Incomposito enim corporis (ut Augustinus dicit) iniquitatatem indicat mens. **V**nde hystorigraphus, & ille camillus mutabiliorum descerberet, cuius confusio exiret & cuius mente vestigabat, & inter ceterasque etiam notable judicavit, dicunt, [Quis modo tardus incepsus.]

DISTINCTIO XLIL

Habitalet verò sacerdotem esse aperte, ne sit in numero eorum quibus in publico dicatur, [Habitalet etiam, & non incepsus me.] Quoniam apostolum fecerunt alii ad hospitiatum debet invocare, quoniam hospitiatum exhortatur poterit esse, qui dominum proprium incepit ut claudit? Si enim sacerdos primus a seipso, & a domestica ecclesia sua debet exire, quid postea populi impetrat, si prius imitando Christum, ipse debet facere, quia postea populus debeat, necepsus est, ut pauperes hospitio recipiat, quid ad hospitiatum facilius suo exemplo subditus attrahit. **O**rdinarius itaque sacerdos ad membrorum reuocet, quoniam Abraham i. & Lath. per hospitiatum operam, Deplacures, & Angelos hospitio meruerit recipere, quoniam Angel Sodomit hospitalem dominum ingrediens, Lath cum familia sua liberaverunt, quoniam clausa domus cum hospitiis, ignis in-

a Ibid. cap. 14. b Burch. lib. 2. cap. 209. Iov. part. 6. cap. 27.4. Angel. 17. c. 202. c Supra ea. c. quisquis. d epif. 109. ad Monachos habetur. e Saluti. de Catilina. f al. excitatus. al. exagitatus. g al. vexabat. h Matth. 25. i Genes. 15. & 19. G. ord. Gen. 19. ex Alcina.

inguis perdiderit, quoniam etiam secundus Hieronimus a. dicit, non rapere convinet, que ultra necessaria sibi retinere possidit; ac si per opera pietatis se insfratur, ut & pietatis vite subdatur, & aeterna claritatem premia ad Deo percipiat; utrumque enim pietatis promittente. ¶ Vnde apostolus scribens ad Timothem b. at, [Exerce temeritatem pietatem. Nam corporalis qui dem exercitatio admodum utilis est, pietatis autem utilis ad omnia habens promissionem vita, qua nunc est, & futura.] Ab hac quisquis alienus fuerit, in faceretatem modum non poterit. ¶ Si enī vidua c. in ecclesia recipi prohibetur, que pauperes non recipi possint, que pede, sacerdotem non laetari, que enī opus bonum non est exequatur, multo magis sicut prohibeatur a sacerdotio, qui ab opere pietatis probante alieni. Vnde ad hospitiatum opera deficiuntur, in Gangreni concilio excommunicantur. Sic enim ex statuom est, c. 11.

C. I. ¶ Non fons deficitus, qui convivit pauperibus exhibetur.

Si e qui despici eos, qui fideliter agapas, id est, convivat pauperibus exhibent, & proper honoret Dei convocant fratres, & noluerit communicate huic dictum vacationibus, parviperens quod geritur, annulla thema fit.

Tunc etiam Iohannes Evangelista in epistola sua quendam Diatribam excommunicant, qui nec pauperes recipiat, & recipiens ex ecclesia expellat. In hospitiatum autem non est habendum delectus perfidiorum, sed indifferenter quibuscumque sufficiamus, habentes nos exhibere debemus.

C. II. ¶ In recipiendo hospitibus nulla debet esse distinctio.

Unde Iohannes Chrysostomus in epist. ad Hebreos, hom. 11. c. 6.

Viescamus ab hac absurdâ curiositate, & diabolus ps. q. & premproria. f. Si enim in celo se elegerit esse dicat, si sacerdotem se nominet, scrutari: non enim sine periculo in talibus indecessu communicari: e: circa majora pericula virtutis non enim das, sed accipis. **S**tevio pro mortuorum posuit, nihil in his examines. Inquit, quoniam Abraham hospitale fit circa omnes offendebat. Si scrutator suffit circa reficiens a se, nunquam Angelos hospitio recipiles. Fortassis enim non puram eos Angelos esse, cum talis quis & hos repulisset: Sed quoniam omnes recipies, f. Sed fuscipit & Angelos. Non enim ex vita corum, quos accipis, mercede tibi retrobutoris est Deus, sed ex voluntate tua, ex liberalitate, ex honorificentia multa, ex misericordia, ex bonitate.

Sed licet ipsa convivis depredantur non sint, non ramus in ecclesia celebrari, nec clericos ad eum concurvatos ex parte sibi tollere oportet.

C. III. ¶ Clerici ad agapem vocati partes fratrum tollantur.

Unde in Laodicensi concilio, c. 27.

Non i oportet ministris altaris vel quolibet clericis i ad agapem vocatos, partes tollere proper injuriam, quae ex hac occasione ecclesiastico ordinis impelli deputari.

¶ 1. **Clericos**] In concilio Graco, & prisa etiam verbis additior, vel latius.

2. **Propter injuriam**] Grac est: Alio ro. 11. 26. tñ neq; ad ostendit, tñ omnia traxit, id est, c. quod ecclesiastico ordinis incurratur contumelia.

C. IIII. ¶ In loco Deo sacruis, nec comedere, nec accusare sternere licet.

a In regula Monachorum, c. de paupertate. b 1. Timon. c. 1. Tim. 5. 31. q. i. quoniam. d al. Vnde quidam, e Burch. lib. 10. cap. 104. Trop. p. 25. cap. 156. Angel. 1. c. 76. f al. permisit. g Angel. 1. c. 77. Iov. p. 3. cap. 128.

Item ex eodem, c. 28.

Non a oportet in basilicis, seu in ecclesiis ager, ut per facete, & intus manducare, vel accubitus sternere.

¶ Et intus] Greci est, καὶ στὸν εἰκὼν τὸν θεόν, quod Dionysius scribit, nec intra domum Dei, sed apud Balsamenses debet esse Dei.

C. V. ¶ Nisi necessitate coadiūti clericis in ecclesiis non concurverit.

Item ex concilio Carthaginensis, c. 30.

NVIII. b episcopi, vel clericis in ecclesia conviventur, nisi forte transtuncos hospitiorum necessitate illic reficiantur. Populi etiam ab hujusmodi conviviis, quantum potest fieri prohibeantur.

C. VI. ¶ De eodem. **P**ALEA.

Item ex dictis beati Benedicti Abbatis.

ORATORIO * prater orandi, & pfallendi cultum aliud geratur, vel condatur, quam quod divinis missis & conveniat.

C. VII. ¶ De eodem.

Item Augustinus epist. 109. de regula monachorum.

IN ORATORIO * prater orandi, & pfallendi cultum penitus nihil agatur, ut nomine huic & opera jugiter impensa concordent.

DISTINCTIO XLIII.

Pvidetur & quoque daberet esse sacerdos, ut & moribus & verbo padorem indigenter exhibeat. Vide in canicula cantorium f. gene Ieronimi, id est, predicatore, rurori comparante. ¶ Dicit etiam Gratianus decandi habere: quia, ut Hieronymus ait, g. [Imo]ceni & aliisque sermone conversatio, quantum exemplo prodest, tantum silentio necat. Non latrato canum, & baculo i. pastorum, lupo sunt arcenti.] In ipsa autem doctrina distinctione sportet eff. rethore, non ea tacenda profertur, ut preferenda taceat.

¶ Baculo] In epistola B. Hieronymi legitur, baculoque pastoris iuporum rabies deterrendi est. Sed gloria ordinaria Graiano concordat.

C. I. ¶ De distinctione predicationis, &

filiorum.

Unde Gregorius pars. 2. siapostolus, c. 4. ait.

Sit rector diffretus in silentio, utilis in verbo, ne aut tacenda profert, aut proferenda retineat. Nam sicut incutio locutio in errorem pertrahit, ita indiscutibiliter silentium eos, qui erudit poterant, in errore delinquunt. Sapientia namque rectores improvidi, humanam amittere gratiam formidantes, loqui libere recta perfrument, & juxta veritatis vocem, & nequaquam iam gregis cultuosis, palitorum studio, sed mercenariorum vice defervunt & quia veniente lupo fugiunt, dum se sub silentio abscondunt. Hie namque eos per prophetam: Dominus increpat, dicens, [Cane mati, non valde latrare.] Hinc rursus queritur, dicens, & [Non confundis ex adverso, nequaquam scimus pro domino Israël, ut sciamus in prelio ex dei domini.] Ex adverso quippe defendere, est pro defensione gregis, voce libera, & iugis mundi potestabilis contrarie. Et in die Domini in plilioflare, est pravis decertabantibus existimatio amore resistere. Pastorem enim recte timuisse dicere, quid est aliud, quam tacendo terga probuisse? qui nimur si pro grege sebajicit, murum pro domo Israël hostibus opponit. Hinc rursus delinquenti populo dicitur, l. [Pro-

a. Burch. l. 3. c. 2. Ivo part. 3. c. 32. Anf. l. 5. c. 28. b. Burch. l. 3. c. 28. Ivo p. 3. c. 24. c. In reg. B. Benedicti. t. 3. 2. Burch. l. 3. c. 28. Ivo p. 3. cap. 7. d. al. laudib. * Sensus non verba. Idem. Eym. l. 3. c. 4. e. Smaragdus in re. B. Benedicti. c. 25. Burch. l. 3. c. 28. f. & gl. in. T. m. 2. in ver. doctorem. h. Iohannes. i. Eyst. 1. Eccl. 4. l. Threnos.

a. Ad Tit. 1. b. Mal. 3. c. Efst. d. Aft. 2. e. Exod. 28. f. Psl. 131. g. al. 4. h. Mart. 5. i. Rom. 12. j. Ecd. 28. k. Marc. 5.